

Exercici 3

[2 punts: 1 punt per cada qüestió]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions que es plantegen a continuació.

L'1 de desembre de 1924, la violoncellista catalana Aurora Bertrana, amb el seu Trio de Senyorettes, debutava com a *jazzwoman* en un hotel de Chamonix, un idíllic poblet als peus del Mont Blanc que, a més, aquell any havia acollit els primers Jocs Olímpics d'hivern de la història. Tota la zona estava farcida d'hotelets i la temporada d'hivern es convertia en un lloc d'esbarjo per a gent distingida, amb ganes de practicar esports de neu i també de divertir-se. Mesos abans d'encetar la temporada, les tres intèrprets havien estat assajant i es coneixien prou bé el repertori: «Teníem un contracte de dos mesos i havíem de fer dos concerts diaris. Al vespre intercalàvem música de dansa: valsos, foxtrots, *one-step*, tangos, i també cantàvem *blues*, sempre en anglès. Jo era la que feia de *jazzwoman*, amb un gran esglai de les meves companyes. Sovint abandonava el violoncel i recolzada al piano de cua, amb qualsevol paper de solfa a la mà, improvisava una melodia, lletra i música, mentre elles m'acompanyaven discretament, una al piano i l'altra al violí. Era el primer cop que ens llançàvem a emprar el *jazz*, i allò suposava una autèntica revolució dins les orquestres femenines», puntualitzava Bertrana.

El 1934, Aurora Bertrana ja no era una joveneta. Tenia trenta-dos anys i feia uns quants mesos que havia arribat a Ginebra, per aprofundir en els seus estudis musicals, perseguint un somni. Part d'aquest bagatge li venia d'anys enrere, quan encara era molt joveneta i tocava pels cafès de Barcelona amb diferents conjunts i diversos repertoris, cosa que li havia donat molt d'ofici. Tant és així que, quan va acabar la temporada a Chamonix, li van oferir un nou contracte per marxar a París a dirigir una orquestra de ball. Perseguien una bona *jazzwoman* i ella ho era i ho sabia, i també era conscient que, si seguia pel camí de la música clàssica amb el violoncel, no sortiria de la mediocritat. Però hi havia alguna cosa que la tirava enrere. Probablement tenia la sensació que si escollia aquell camí més velleïtós se sentiria malaguanyada i, encara més, pensaria que estava desautoritzant l'autoritat familiar: «Poc podia pensar el meu pobre pare que aquella filla ben dotada per a la música fracassaria amb el violoncel, i fracassaria també en voler ser professora de rítmica i plàstica, i tindria tant d'èxit tocant els bombos i platerets. Tots els Bertrana i Salazar, els vius i els morts, en cas de continuar jo per aquest camí, s'haurien avergonyit d'estar emparentats amb una noia que es dedicava amb entusiasme al *jazz-band*.» Finalment, Aurora va preferir abandonar aquella idea esbojarrada i en el seu lloc va optar per «una nova aventura igual d'arriscada». Es va casar. «Casar-me em permetria continuar a la universitat i esdevenir, finalment, escriptora: el que tota la vida, des dels sis anys, havia desitjat. Tot el que havia patit a l'Institut Dalcroze quedava recompensat per tot el que fruïa a la Universitat de Ginebra.»

Al final de l'estiu del 1926 marxaven rumb a la Polinèsia Francesa, a Papeete, una ciutat a l'illa de Tahití, on Denys (el seu marit) havia trobat feina per instal·lar una central elèctrica. Aurora va exercir de professora de música a l'Escola de Magisteri de Papeete, un càrrec que atorgava el govern francès, i també dirigiria una coral de música religiosa.

Adaptació feta a partir del text de

Victòria PALMA. *Femení i singulars: Històries de dones i música*. Barcelona: Huygens, 2016, p. 187-197

1. L'autora del text ressegueix unes memòries que va publicar la compositora i violoncellista Aurora Bertrana i Salazar (1892-1974), filla de l'escriptor Prudenci Bertrana. Expliqueu de què va anar a treballar Aurora Bertrana a Chamonix. Com era aquella feina? En quin entorn es trobava? Quines dificultats podia tenir en aquell moment una dona per a fer aquell ofici, tenint en compte que finalment Aurora Bertrana va refusar d'anar a París?

2. Per quina raó se li feia difícil aquell canvi tan radical a la seva vida? Quins motius familiars i socials va tenir en compte per a rebutjar el contracte que li oferien a París? Què significà per a ella el matrimoni? Què implicà per a Aurora Bertrana el fet de casar-se?

FORMICOMIRO.COM
PART D'EXAMEN OFICIAL